

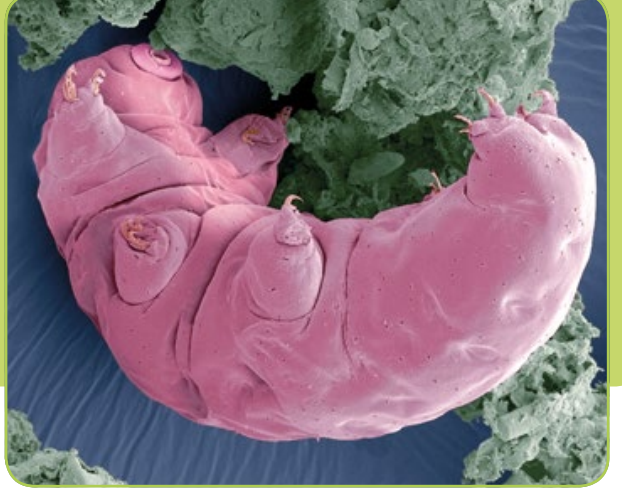
Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
İmparator penguen

Bilim
Çocuk

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
Su ayısı

Bilim
Çocuk

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
Orman kurbağası

Bilim
Çocuk

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
Kırmızı düz kabuk böceği

Bilim
Çocuk

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
Arktik yer sincabı

Bilim
Çocuk

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
Arktik yünlü ayı güvesi

Bilim
Çocuk

Arktik yünlü ayı
güvesi tırtılı

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Su ayısı

- Dünya'nın hemen her yerinde, tatlı ve tuzlu sulara ya da karada yaşarlar.
- Boyları 1,5 milimetreye kadar ulaşabilen yarı saydam hayvanlardır.
- Havasız ortamlarda, yüksek basınç ve radyasyonda, çok yüksek ve düşük sıcaklıklarda bile hayatta kalabilirler. Aşırı sıcakta kurur ve aşırı soğukta donarlar. Bulundukları ortam normal koşullara dönene kadar beslenmez, hareket etmez ve solunum yapmazlar.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

İmparator penguen

- Antarktika'da yaşarlar.
- 132 santimetreye kadar ulaşan boyları ve 45 kilograma kadar ulaşan kütleleriyle en büyük penguen türüdür.
- Antarktika'nın aşırı soğğundan ve şiddetli rüzgârlarından kendilerini korumak için bir araya toplanıp iğice birbirlerine sokulurlar. En içten dışa doğru sırayla yer değiştirerek de vücut ısılarını korurlar.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Kırmızı düz kabuk böceği

- Kanada'da ve ABD'nin kuzeyinde, çoğunlukla ağaçların kabuklarının altında yaşarlar.
- Boyları 14 milimetreye kadar ulaşabilir.
- Çok soğuk kış aylarında metabolizmalarını yavaşlatır ve vücut sıvılarındaki su miktarını azaltırlar. Vücutlarındaki su miktarı azalırken donma önleyici protein miktarı arttığından donmaya ve zorlu hava koşullarına karşı dayanıklı hâle gelirler.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Orman kurbağası

- Alaska ve Kanada'nın büyük kısmıyla ABD'nin kuzeydoğu kesimlerinde, çoğunlukla nemli, ağaçlık alanlarda yaşarlar.
- Boyları 8,3 santimetreye kadar ulaşabilir.
- Çok soğuk kış aylarında kış uykusuna yatar ve donarlar. Vücutlarında bulunan suyun üçte ikisi donmuş hâlde haftalarca kalabilirler. Bu sırada nefes almazlar, kalpleri ve diğer tüm organları çalışmayı bırakır. Metabolizmaları durma noktasına gelir. Hava ısındığında yavaş yavaş çözülürler.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Arktik yünlü ayı güvesi

- Kanada'nın anakara ve kuzey adalarında ve Grönland'ın kıyı kesimlerinde yaşarlar.
- Kütleleri 300 milığrama kadar ulaşır.
- Tırtıl olarak neredeyse yedi yıl yaşarlar. Yazları bolca güneşlenir ve kışın dondurucu soğuklar gelince rüzgârdan korunan bir kaya üzerine tutunarak kendi çevrelerine bir koza örler. Metabolizmalarını yavaşlatarak neredeyse durdururlar. Kışı donmuş durumda, uyku hâlinde geçirirler.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Arktik yer sincabı

- Kuzey Kutup Bölgesi'nde, Kuzey Kanada'dan Alaska ve Sibirya'ya kadar geniş bir bölgede yaşarlar.
- Boyları 50 santimetre, mevsimine göre değişebilmekle birlikte ortalama kütleleri de 1,5 kilogram kadar olabilir.
- Soğuk kış aylarını yer altına kazdıkları yuvada, kış uykusunda geçirirler. Vücut ısılarını donma noktasına çok yakın olacak biçimde düşürürler. Hayati organların çalışması yavaşlarken diğer organların çalışması durur ancak kanları donmaz. Kalpleri neredeyse dakikada bir kez atar.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
Batı Afrika akciğer balığı

Bilim
Çocuk

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
Kutup ayısı

Bilim
Çocuk

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
Pompeii solucanı

Bilim
Çocuk

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
Japon örümcek yengesi

Bilim
Çocuk

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
Dev tüp solucanı

Bilim
Çocuk

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar
Tek hörgüçlü deve

Bilim
Çocuk

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Kutup ayısı

- Kuzey Kutup Bölgesi'nde yaşarlar.
- Boyları 2,5 metre, kütleleriye 800 kilogram kadar olabilir.
- Kürkleri iki katmanlıdır. Dış katmandaki tüyler iç katmandaki tüylerin ıslanmasını önler. Ayrıca kürklerinin altında neredeyse 10 santimetre kalınlığında bir yağ tabakası vardır. Bu özellikleri sayesinde aşırı soğukta hayatta kalabilirler.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Batı Afrika akciğer balığı

- Batı ve Orta Afrika'da bulunan tatlı sularda yaşarlar.
- Uzunlukları 1 metreyi bulabilir.
- Kurak mevsimlerde yaşadıkları sulardaki su miktarı azalınca dipteki çamurun derinliklerine girer ve burada bir odacık oluştururlar. Sonra da salgıladıkları sümüksü bir sıvıyla vücutlarını kaplayıp hareketsizce beklerler. Bu sıvı zamanla sertleşir ve koza benzeri bir yapıya dönüşür. Yağmur yağıp kuraklık bittiğindeyse bu yapıdan çıkıp tekrar sularda dolaşmaya başlarlar.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Japon örümcek yengesi

- Japonya'nın bazı adalarının çevresinde, Büyük Okyanus'un derin sularında yaşarlar.
- Göğüslerini çevreleyen kabuğun genişliği 37 santimetre, kütleleriye 20 kilogram kadar olabilir.
- Okyanusun derinliklerdeki soğuğa ve yüksek basınca karşı dayanıklıdır.
- Süngerleri, küçük hayvanları, yosunları ya da kopardığı nesneleri kabuğundaki kancalı dikenlere tutturarak yetişkin olana dek kendilerini kamufler ederler. Böylece av olmaktan kurtulabilirler.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Pompeii solucanı

- Büyük Okyanus'un tabanındaki hidrotermal bacalarda yaşarlar. Bu bacalar, yer kabuğunun derinliklerinden gelen ve magmanın etkisiyle kaynama noktasından çok daha fazla ısınmış olan suların okyanus sularına karıştığı jeolojik oluşumlardır.
- Uzunlukları 13 santimetre kadar olabilir.
- Sırtlarında yaşayan tüy benzeri görünüme sahip bakteriler sayesinde bu kadar sıcak suların içinde yaşayabilirler. Isıya karşı yalıtım sağlayan bu bakteriler, Pompeii solucanlarının sırtlarındaki minik bezlerden salgılanan mukusla beslenir.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Tek hörgüçlü deve

- Hindistan'ın kuzeyinde, Orta Doğu'da ve Afrika'nın kurak bölgelerinde özellikle Sahra Çölü'nde yaşarlar.
- Kütleleri 600 kilogram ve boyları 2 metre kadardır.
- Kurak ve aşırı sıcak iklimde yaşayan bu develer, vücut sıcaklıklarını değiştirebilir. Böylece yaşadıkları yerdeki sıcaklık yükselse bile terlemez ve su kaybetmezler. Su bulduklarındaysa 10 dakikada 100 litreye yakın su içebilirler. Sırtlarındaki tümsek görünümünde olan hörgüç, yağdan oluşur ve gerektiğinde devenin enerji gereksinimini karşılar.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Dev tüp solucanı

- Büyük Okyanus'un tabanında, hidrotermal bacaların çok yakınında koloniler hâlinde yaşarlar. Bu bacalar, yer kabuğunun derinliklerinden gelen ve magmanın etkisiyle kaynama noktasından çok daha fazla ısınmış olan suların okyanus sularına karıştığı jeolojik oluşumlardır.
- Boyları 3 metreden fazla uzayabilir.
- Hidrotermal bacalar nedeniyle yaşam alanlarında yoğun miktarda hidrojen sülfür bulunur. Trofozom adı verilen iç organlarında yaşayan bakteriler hidrojen sülfürü kullanarak solucan için besin üretir. Böylece bu zehirli gazın etkisinden kurtulurlar.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Bilim
Çocuk

Su tutan kurbağa

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Bilim
Çocuk

Sahra gümüş karıncası

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Bilim
Çocuk

Çöl kanguru faresi

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Bilim
Çocuk

Gila canavarı

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Bilim
Çocuk

Namib çöl böceği

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Bilim
Çocuk

Kambur fener balığı

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Sahra gümüş karıncası

- Sahra Çölü'nde yer altındaki yuvalarında yaşarlar.
- Günde yalnızca 10 dakika kadar çöl kumlarının üstüne çıkarlar. Böylece hem çölün aşırı sıcaklığından hem de avcılarından korunurlar. Kumun sıcaklığının etkisini azaltmak için de ön iki bacaklarını kaldırarak saniyede yaklaşık 85 santimetre yol alırlar.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Su tutan kurbağa

- Daha çok Avustralya'nın güneyindeki kurak alanlarda yaşarlar.
- Boyları 7 santimetreye kadar ulaşabilir.
- Aşırı sıcak ve kurak yaz mevsimi geldiğinde kendilerini kumlu zemine gömerler. Derilerinden salgılanan sümüksü sıvıyla kendilerini kaplarlar. Sıvı kuruyup vücutlarının çevresinde sertleşir ve çok miktarda su tutmalarını sağlar. Bu biçimde hareketsiz kalarak metabolizmalarını yavaşlatırlar. Yağmur yağdığındaysa kendilerini gömdükleri kumdan çıkarlar.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Gila canavarı

- ABD'nin güneybatısındaki ve Meksika'daki bazı çöllerde yaşarlar.
- Uzunlukları 56 santimetre kadar olabilir.
- Yaşamlarının çok büyük kısmını yuvalarında geçirir, yalnızca beslenmek ve ara ara da güneşlenmek için dışarı çıkarlar. Düzenli olarak av bulmanın zor olduğu bir yerde yaşadıklarından tek seferde neredeyse kütlelerinin yarısı kadar besin tüketebilirler. Yılda yalnızca 5-10 kere beslenir ve gereksinim duyduklarında kalın kuyruklarındaki yağı enerji sağlamak için kullanırlar.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Çöl kanguru faresi

- Kuzey Amerika'nın güneybatısında az yağış alan, kurak ve sıcak bölgelerde, yer altındaki yuvalarında yaşarlar.
- Boyları 34 santimetre kadar olabilir.
- Sıcaktan korunmak için yuvalarının girişlerini gün boyunca toprakla tıkarlar. Çoğunlukla geceleri dolaşıp enerjilerini ve vücutlarındaki suyu korumak için çok kısa sürelerde tohum toplarlar. Yanaklarındaki tüylerle kaplı keseciklerde bu tohumları biriktirir ve sonra yuvalarında depolarlar. Tohumlardaki suyla yetinerek çok uzun süre susuzluğa dayanabilirler.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Kambur fener balığı

- Tüm okyanusların derin, tropikal ve ılıman bölgelerinde yaşarlar.
- Uzunlukları 18 santimetre kadar olabilir.
- Yaşadıkları derinliklerde ışık hiç yoktur ya da çok azdır. Ayrıca derin denizlerde çok fazla yiyecek de yoktur. Avlanırken başlarının üstündeki ışık yayan uzantılarını bir olta gibi sallayarak avlarının dikkatini çekerler. Keskin dişlerle dolu kocaman ağızları ve genişleyebilen mideleri sayesinde kendilerinden çok daha büyük bir avı yakalayıp yutabilirler. Metabolizmaları oldukça yavaştır. Bu nedenle kıpırdamadan avlarının gelmesini beklerler.

Sıra Dışı Koşullarda Yaşayan Hayvanlar

Namib çöl böceği

- Afrika'nın güneyindeki Namib Çölü'nde yaşarlar.
- Atlas Okyanusu'nun kıyısında olmasına rağmen çölün iç bölgeleri aşırı sıcak ve kuraktır. Bu koşullarda hayatta kalabilmek için okyanustan çöle doğru esen rüzgârlarla gelen nemli kanatlarında biriktirirler. Bunun için kum tepelerine çıkarlar ve kanatlarını açarak beklerler. Kanatlarındaki çıkıntılar yardımıyla havadaki su damlacıklarını yakalarlar. Ardından bu su damlacıklarını ağızlarına doğru kaydırarak su gereksinimlerini karşılarlar.

Bilim Çocuk Kartları Kutusu

Kutunuzu yapmak için öncelikle kutuyu oluşturacak parçayı kartondan ayırın. Ardından tüm kat yerlerinden arkaya katlayın. Üzerinde damla işareti bulunan dört kulakçıya yapıştırıcı sürün. Kulakçıkları karşılıklıya denk gelen alanların arka yüzüne yapıştırın. İşte kutunuz hazır. Artık Bilim Çocuk kartlarınızı bu kutuya koyabilirsiniz.